



Būkime dėmesingi savo sveikatai!

Kovo 24 d. Pasaulio sveikatos apsaugos organizacijos sprendimu minima Tarptautinė tuberkuliozės diena. Ši diena skirta plačiau informuoti žmones apie pavojingą ligą.

Tuberkuliozės (kitaip džiovos) sukėlėją daugiau kaip prieš šimtą keturiasdešimt metų atrado vokiečių gydytojas Robertas Kochas. Už tai jam buvo suteikta Nobelio premija. Nepaisant to, iki šiol nepavyksta nugalėti šios ligos.

Statistika



Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau PSO) duomenimis, tuberkulioze užsikrėtę du milijardai žmonių visame pasaulyje, daugiausia besivystančiose šalyse. Kasmet nuo ligos miršta 2-3 milijonai žmonių, užregistruojama 9 milijonai naujų ligos atvejų.

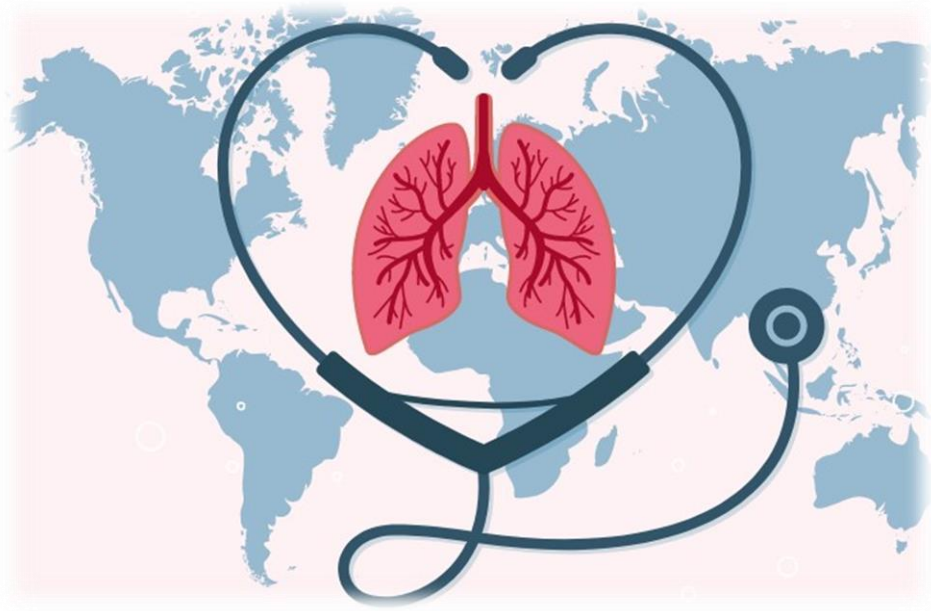
Dauguma (90 %) užsikrėtusiųjų serga besimptome, lėtine ligos atmaina. Tinkamai nepradėjus gydymo yra 10 procentų tikimybė, kad ši liga išsivystys į aktyvią tuberkuliozės formą, kuria susirgus mirtingumas siekia 50 procentų.

Lietuvoje pateikiamos statistikos duomenimis, 2023 m. mūsų šalyje buvo užregistruoti 619 nauji tuberkuliozės atvejai (rodiklis – 21,7 atvejai 100 tūkst. gyventojų). Lyginant su priešpandeminiu laikotarpiu, matyti, kad sergamumas sumažėjo – 2019 m. buvo nustatyti 875 nauji atvejai (31,1 atvejai 100 tūkst. gyventojų).

Kas yra tuberkuliozė?



Tuberkuliozė yra infekcinė liga, kurią sukelia tuberkuliozės mikobakterijos. Tuberkuliozė (TB) plinta oro lašeliniu būdu nuo žmogaus žmogui kosint, čiaudint ar dainuojant. Nuo šios ligos neapsaugotas niekas, tačiau ne kiekvienas, turėjęs kontaktą su sergančiuoju, suserga tuberkulioze. Tai plačiausiai paplitusi infekcinė liga pasaulyje. Vienas sergantis atvira tuberkuliozės forma per metus gali užkrėsti iki 25 sveikų asmenų.



Rizika susirgti

- asmenys, turėję artimą sąlytį (ilgai ir artimai bendravę) su sergančiu atvira plaučių tuberkulioze;
- asmenys, infekuoti žmogaus imunodeficito virusu (ŽIV);
- asmenys, turintys priklausomybių, pvz., alkoholiui;
- vaikai;
- imigrantai iš šalių, kuriose didelis sergamumas tuberkulioze.



Jums reikėtų pasitikrinti dėl tuberkuliozės, jeigu:

- Jūs daug laiko praleidote su asmeniu, kuris, kaip žinoma ar įtariama, serga tuberkulioze;
- esate užsikrėtęs ŽIV ar turite kitų sveikatos sutrikimų, kurie silpnina imuninę sistemą ir kelia Jums grėsmę susirgti tuberkulioze;
- Jums yra pasireiškę tuberkuliozės simptomai;
- esate iš šalies, kurioje tuberkuliozė yra labai paplitusi (daugiausiai Lotynų Amerikos

- Pajutę šiuos simptomus, nedelsiant kreipkitės į savo šeimos gydytoją!



Profilaktika

! Visi sveiki naujagimiai yra skiepijami nuo tuberkuliozės BCG vakcina gimdymo skyriuose jau 2 – 3 gyvenimo dieną. Tačiau šis skiepas neapsaugo nuo užsikrėtimo ir susirgimo tuberkulioze. Jis apsaugo kūdikius nuo mirtinos tuberkuliozės formų: meningito, miliarinės ar generalizuotos (išplitusios) tuberkuliozės.

Ką daryti susirgus tuberkulioze?

! Jeigu jūs žinote (ar manote) jog turėjote kontaktą su sergančiu TB asmeniu – nedelsdami kreipkitės į šeimos gydytoją, kuris nukreips jus tyrimams ir pulmonologo konsultacijai.



Tuberkuliozės gydymas



Tuberkuliozės gydymas yra ilgas ir atsakingas procesas, kurio negalima nutraukti. Nutraukus gydymą, vystosi atsparios vaistams mikobakterijos, nuo ko liga sunkėja ir ilgėja gydymo terminas. **Pacientai gydomi stacionare**, esant galimybei izoliuotis arba neišskiriant tuberkuliozės mikobakterijų į aplinką, gali būti gydomi ambulatoriškai, prižiūrint medicinos personalui.

Šiuo metu Lietuvoje yra registruoti visi **naujausi vaistai nuo tuberkuliozės**. **Gydymas yra nemokamas**, todėl atsakingai gydantis, pacientai pasveiksta.

Diana Gedminienė, visuomenės sveikatos specialistė,
vykdanti visuomenės sveikatos stiprinimą